

# UIT DE SCHRIFT

## Gelijk Ik u liefgehad heb.

Een nieuw gebod geef Ik u, dat gij elkander liefhebt; gelijk Ik u liefgehad heb, dat gij ook elkander liefhebt. Joh. 13:34.

De vijandschap van het ongelooft neemt hand over hand toe. Toch ligt hierin voor de kerk des Heeren niet het meest bedenkelijke verschijnsel van onzen tijd. Meer nog dan door den tegenstand der vijanden, lijdt de gemeente door de lauwheid en liefdeloosheid onder de belijders zelf.

Satan stookt gaarne het twistvuur in het broederkamp. Hoe harder het knapt, hoe meer hij zich verheugt. Daartegenover is het dringend noodig, dat ons steeds voorgehouden worde het gebod der liefde, door Jezus aan Zijn discipelen gegeven.

„Een nieuw gebod geef Ik u.“ Niet nieuw ten aanzien van de broederlijke liefde zelf, maar wel in betrekking tot haar maatstaf. Christus zegt: Gelijk Ik u liefgehad heb. Dat „gelijk Ik“ heeft hier allen nadruk. Daarin ligt het nieuwe van dit gebod.

Maar hoe stelt de Heiland Zijn onuitsprekelijke, gansch eenige liefde, waardoor Hij zich overgaf tot den dood der schande en des vloeks, hier ten voorbeeld en maatstaf van de liefde der geloovigen onderling? Om dit te verstaan, moet allereerst het beginsel, waaruit de liefde van Christus opkomt, in 'toog worden gehouden. Deze liefde heeft haar grond niet in wat de geloovigen van zich zelve zijn. Zoo zijn ze gansch bezoedeld, geheel verwerpelijk. Christus beschouwt hen in het licht der liefde, waarmee de Vader hen van eeuwigheid heeft liefgehad. Om Zijns Vaders wil had Hij ze lief. Alzoo het de raad Gods is Zijn genade en barmhertigheid in zulke ellendige zondaren te verheerlijken, richt zich ook al de liefde des Zoons op hen, geeft Hij zich zelf over in den dood, opdat zij leven zouden. Het ontfermend welbehagen Gods is dus de grond van Christus' weergaloos zondarsliefde. Hoe verwerpelijk ook van nature, in het licht des welbehagens zijn zijn discipelen 's Vaders uitverkorenen, beminden Gods.

Zoo nu ook wil Christus dat de zijnen elkaar als beminden Gods beschouwen. Zij moeten elkaar niet aanmerken zooals zij in zichzelf, maar zooals ze in Christus zijn: als geliefden, als gunstgenooten Gods, als gekochten door het bloed des Lams, als voorwerpen van 's Vaders eeuwig welbehagen.

Dat is de wezenlijke grondtrek der Christelijke liefde. De geloovigen hebben in elkander te verdragen het zwakke en onaangename van het persoonlijk karakter. Daartoe zij er gestrengheid over onszelf en meer zachtaardigheid en geduld, meer toegankelijkheid en verdraagzaamheid jegens de broeders.

De geloovigen moeten elkander liefhebben om 's Heeren wil. Treffend worden zij in onze liturgische Formulieren steeds aangesproken als „Geliefden in den Heere“. Zij hebben te zien, wie zij waren in het voornemen Gods van voor de grondlegging der wereld, en wat ze eenmaal, door Gods genade, in den hemel zullen zijn. Anders verliest de liefde haar geestelijk karakter en zal zij, door den blik op elkanders gebreken en zwakheden, al meer verflauwen. Eerst als zij elkander liefhebben om het werk Gods in hen, heeft de liefde een onverwinnelijk karakter. Dan verheft zij zich boven de eb en den vloed van het dagelijksch leven. Helaas, in plaats van liefde en waardeering, is er zoo vaak wantrouwen, verdenken en veroordeelen van elkander. Satan juicht daarover, maar 'tis den Heere tot droefheid. Wanneer de Heere óók zoo eens handelde ten opzichte van de zijnen als zij maar al te vaak doen tegenover elkander, hoe treurig zou het er dan met ons uitzien! Zij hebben te veel het oog op wat hen van elkander scheiden kan, en veel te weinig op wat hen vereenigen moest.

Allerlei menselijke gedachten en persoonlijke gevoeligheden houdt velen geheel en zelfs langen tijd uiteen, terwijl het Woord en de beloften van Hem, in Wien al hun hoop en van Wien al hun heil is, hen ten nauwste aansluiten moesten.

De Christelijke liefde is naar Paulus' heerlijke teekening in 1 Korinthe 13 lankmoedig, goedertieren en zachtaardig. Zij betoont zich sterk in het gelooven en hopen, in het bedekken en verdragen. En dat alles in het besef, dat óók de broeders, in wie soms zoo veel dingen smartelijk en hinderlijk zijn, eenmaal, naar het welbehagen Gods in Christus, voor den troon zullen staan zonder vlek en zonder rimpel.

Dat „Gelijk Ik u liefgehad heb“, houdt den discipelen van Christus steeds voor oogen den koninklijken weg der zelfverloochening. Zoo betonen zij liefde voor elkanders zielen, zoekende wat tot Godes eer en tot hun geestelijk en eeuwig welzijn kan strekken. Hoe zou door de betooning dezer liefde de Gemeente des Heeren zich scherp onderscheiden van de wereld, die al meer leeft uit het beginsel van den haat.

H.

J. P. T.

# KERKELUK LEVEN

## Wereldgelijkvormige klachten over anderwereldgelijkvormigheid. II.

In het voorgaande artikel wordt de exegese van „wereldgelijkvormigheid“, door Prof. Greydanus gegeven, besproken en aanvaard. Maar dan liggen er ook enkele eenvoudige opmerkingen voor het grijpen.

Aan het gezegde knopen we nu enkele min of meer losse opmerkingen vast.

Om te beginnen: wereldgelijkvormigheid, het hebben van één schema met deze wereld, is dus (in de exegese van prof. Greydanus bedoel ik) een levenshouding. Het woord „schema“ is hier op gezonde wijze in rekening gebracht. Wie dus klagen wil, en aanklagen wil, moet niet op zoek gaan naar een incident uit iemands (vooral 19-jarig) leven, dat hem dan stof tot schrijven geeft; want, al zou dat incident ook nog zoo slecht zijn, als hij het zóó gebruikt, doet hij óók slecht. Is zulk gebruiken van eens anders ware of vermeende fout bij een aanklagenden schrijver een lapsus, een vergissing, dan is het geen wereldgelijkvormigheid. Is dat evenwel een methode van zijn strijdvoering, teekent het zijn polemiek, dan is dat heele geschrijf wereldgelijkvormig. Al haanteert het ook alle termen, die het volk graag hoort, en al driipt het van citaten uit de vaders. Wie wereldgelijkvormigheid wil constateren, die moet geen incidenten zoeken, maar een houding, een — schema. En aanwijzen, dat dat schema opkomt, niet uit de natuur, gelijk God ze gaf, maar uit het door de zonde zóó geworden zijn der wereld.

Om te vervolgen: wereldgelijkvormigheid staat tegenover (het op het MAAR in den tekst) de gedaanteverwisseling, die gevolg is van vernieuwing van het binnenste. Juist wij het binnenste hier in het debat betrokken wordt, en dat binnenste óf wedergeboren is, en tot bekeering dringt, óf dat niet is, en géén bekeering werkt, daarom heeft, blijkens 'tponeren van deze tegenstelling, de mensch die niet vernieuwd werd in dat binnenste, in den „nous“, nog steeds het schema van dezen aeon. De farizeër raakt niet, smaakt niet, roert niet aan, onthoudt zich van dit, en van dat; maar is wereldgelijkvormig, wereldschematisch: hij maakt zichzelf tot maatstaf, bukt niet voor Gods hoog gezag, verdient, is eigen-gerechtig. Als David echter naar Bathseba grijpt, is HI NIET wereldgelijkvormig; dat is zijn „houding“ niet. Zijn „morphé“ gaat slechts schuilen. Zijn eigen morphé als kind van God. Maar zijn vernieuwde leven zal, van den „nous“ uit, wel weer het goede schema vinden, en in psalm 51 weer haar morphé voor den dag van heden, en in een jubelsalm van morgen haar morphé voor den dag van morgen gaan vertoonen. Conclusie: alle onwedergeborenen zijn wereldgelijkvormig; wie hen, hetzij door lichte preeken, hetzij door lichte kranten-jeremiades over anderwereldgelijkvormigheid „morphineert“, maakt ongelukken op groote schaal; suggereert „veronderstelde wedergeboorte“, als hij zijn schare leert zichzelf te overzien, en op te merken: hier kaart men niet, hier houdt men ook geen samenspraken, hier raakt men niet, en roert niet aan. Zulke jeremiades zijn de „koperen schilden“ van het Zondagsblad van „De Standaard“, no. 18409.

Om voor dit keer te besluiten: als de wereldgelijkheid-in-levensschema overwonnen wordt, dan is de vrucht van het uit den vernieuwden nous opkomend leven: dat men BEPROEFT, welke de wil van God zij. Dat men dus logisch, geloovig, naar het Woord, vraagt: wat heeft ons God geboden? Conclusie: klagen over toneelspel, over kaarten, zonder scherpe onderscheiding van de zonde, van het God-vertoonende in dat kaarten, spelen, korte-haren-dragen, is een rede-neeren, misschien van bekeerde menschen, maar toch in elke geval naar het schema van de wereld. Wordt dat manier, dan is het wereldgelijkvormig. Een kwestie dus niet uitpraten, bij het licht der wet, speculeeren op de gewenning van het volk, is wereldgelijkvormig. Een gesprek tusschen kerk en kerk, in pers of conferentie, waarbij de praktijk, de utiliteit, de bereikbaarheid in geding komt, en niet Gods uitgedrukte woord, is wereldgelijkvormig. Op zijn tijd zuchten tegen wereldgelijkvormigheid, omdat het netjes staat, en vertrouwen geeft, is wereldgelijkvormig. Mijn sprekers en mijn schrijvers kiezen, in groepsverband, of voor mij zelf, niet onder het gezichtspunt: wie doet Gods Woord recht, maar onder het gezichtspunt: wie kan gebruikt worden voor mijn reclaimedoel, wie kan mij helpen aan een invloedssfeer, laat die maar spreken over God en over het Woord van God, dat Woord is naar zijn inhoud bijzaak, het gaat er maar om, dat hij iets zegt, dat anderen doet zien: wij worden meegerekend, — dat alles is wereldgelijkvormig; het is sjacheren met den inhoud van Gods Woord, onder stilzwijgende afspraak: niet laten uitpraten dat Woord. Niet toetsen, tot we niet meer kunnen, niet volhardend, onderscheidend toetsen dus welke

de goede en welbehaaglijke wil van God is. Een kerkdebat, waarin de mogelijkheden (b.v. van vereeniging van Kerken) worden besproken, om al naar gelang dáárvan te komen tot de daad, en waarin niet de wil van God vooropstaat, uit de openbaring ons bekend, om vandaar te komen tot de daad, is wereldgelijkvormig.

En zoo wordt de probleemstelling wel wat anders, en het vraagstuk ernstig. Schrikken wij, gelijk gezegd is, christelijk gereformeerden af door teekenen van wereldgelijkvormigheid? Ik loochten het geen oogenblik. Als men maar dadelijk er bij zegt: het omgekeerde is ook 'tgeval: ik vind „De Wakker“ b.v. in haar schrijven herhaaldelijk wereldgelijkvormig. En in haar zwijgen ook. Ik vind de scheuring van 1892 ook om haar probleemstelling wereldgelijkvormig. Maar noch „De Wakker“, noch „De Reformatie“, is daarmee (met dat mééne) gerechtvaardigd. Die ons oordeelt is de Heere. Maar Hij zegt ons, dat en hoe wij met elkander moeten disputeeren tot wij niet meer kunnen. Zulk een toch eenvoudige probleemstelling kan ons zuiveren, wederzijds.

Omdat dit laatste zoo noodig is, bewaar ik enkele laatste opmerkingen voor een volgend nummer. (Slot volgt.)

Verbetering. In het voorgaand artikel stond, dat volgens prof. Greydanus Rom. 12:1-12 een algemeene inleiding was op wat volgde. Dit moet zijn: Rom. 12:1-2: deze opvatting maakt het betoog nog scherper.

K. S.

## De Londensche conferentie; ook elders de moeilijkheid.

Omdat de Londensche conferentie van calvinisten, waarover een en ander maal in ons blad geschreven werd, afgelopen is, bij het verschijnen van dit nummer (volgens program viel ze van 29 April tot 6 Mei) is het goed, er een enkel woord over te schrijven.

Het program, dat hier voor me ligt, wijst inderdaad uit, dat de conferentie een zaak is van de Sovereign Grace Union, die haar naam boven aan schrijft, en de conferentie als internationaal aankondigt (correspondentie-adres: The Hon. Secretary, 31 Imperial Buildings, Ludgate Circus, London, E. C. 4). President is, en wordt ook officieel vermeld: Rev. H. Atherton, minister of Grove Chapel, Camberwell. In het programma vertelt deze Union van haar werk, haar groei, haar optreden naar buiten, haar propaganda, haar gewoonte, om jaarlijks in Mei een conferentie te beleggen. Zoo is dan deze eerste internationale conferentie — volgens getuigenis van het programma zelf — tegelijk haar 18e jaarvergadering. Voor Vrijdag 29 April stond aangegeven een gebedsure; spr. P. Wakeley, Esq., en Rev. W. E. Woodhams—Denham, Mr A. W. Light. Voor Zondag 1 Mei aparte kerkdiensten, te leiden door Rev. Jas. Tolland. Daarna voor 3 Mei een conference sermon (Prof. Maclean, Edinburgh); vervolgens op de daarna komende dagen: Pastor White, Rev. Atherton (die ziek is, en wiens „address“ daarom zal worden voorgelezen), prof. Lecarf (Parijs), Rev. Unmack, vice-pres. v. d. S. Gr. U., prof. Grosheide, Mr Light, Prof. Hepp, Rev. L. Atherton (de pres. heet H. Atherton), vice-pres. der S. Gr. U., rev. Wharton, Rev. Talbot, Prof. Besselaar (Zuid-Afrika), pastor Breed (Engeland), dr. v. Lonkhuyzen (Nederland, die evenwel niet gegaan is) pastor Langenhe (Duitsch.), prof. Lecarf (Frankrijk), Prof. Maclean (Schotland), Rev. Tolland (N. Ierland), Pastor Rose (vice-president der S. Gr. U.). Het programma meldt, dat ook nog „messages“ verwacht worden van Rev. Hoeksema, prof. Sebestyen, Rev. Warren. Voorts zou nog iets te melden zijn, maar het lijkt ons beter, ons te beperken tot het officieel meegedeelde. Aan dr. v. Lonkhuyzen wordt in het program de eer toegekend van den stoet gegeven te hebben aan de internationale samenwerking, en verder wordt nog in verband hiermee vermeld Prof. Besselaar en Prof. Stoker (H. G.).

Het feit, dat ook van Rev. Hoeksema officieel een woord verwacht wordt, bewijst, dat de moeilijkheid, waarvoor wij in Nederland zitten, ook elders bestaat. Van Dr. Beets b.v. leest men hier niets; wel van Rev. Hoeksema. Ik spreek nu over diens denkbeelden niet, oordeel niets en niemand, doch zeg alleen: hij leeft in conflict met de Amerikaanse gereformeerden, die hem ongereformeerd noemen. Toch wordt hij hier officieel naar voren gebracht. Tout comme chez nous. M.i. moeten de gereformeerden zich óveral bezinnen over de vraag, wat zij wezen willen: een groepje van sectarische gezindheid, die in de kerk, terwille van enkele versleten papieren, en in den hand van een eng kerkorde-keurslijf iemand afwijzen als niet-gereformeerd, maar om hem elders weer frank en vrij als gereformeerd te bejegenen (de beste manier om te bewijzen, dat de kerk een secte is, en dat de tucht een reglementenzakje is geworden, waar men tenslotte aan vast zit, maar dat men eigenlijk verwenscht), óf: een frissche, krachtige geloofsgemeenschap, die weet, wat ze wil, staat voor wat ze zegt, spreekt in het geloof, reglementen, wanneer ze ongezond drukken, weet te veranderen, maar als ze gehandhaafd worden voor God, dan ook als bindingen voor God erkent; en die

daaronder kerkge-zondtramen. manierhardop. Het niet sp-dat de-den, ov-der ca-achten, ren, da-twaalfze te-verledniet me-loochen. Het een-gesteld-punterwaarvo

ZE

Eva

Al hu-schuwin-toond, ernstig-christelij. In he-tegenovc. „Zie, ik voor-ook gep-ik meer-handeler. „Naar niet-and-heid zeg-man dus-maar dr-nog gees-zou-kun-

Hij he-eigen be-dacht is-man als-meer sch-daarnaar-in de w-niet als-een chr-doods es-simpelli-staat te-maar wr-alleen re-vernietig-mag late-laten aan-onredelij-stomme-e-ziele te-eigenwile-licht had. „Moete-kennen v-ziel die-deen om-ken, zijn-onrust te-er die v-den Hee. „En nu-zoeken ó-waar, all-een wee-maar toc-ik bouwe. „Alzoo-doén wa-het tot. Dit er-in zuste-den uitg-samen g-zij dat-„tschilde-groeten-woel op-weg teru-en ik-Geertje. Enkele-bericht, feest, wa-dood nee-